

V/v tuyên truyền phương thức, thủ đoạn
sử dụng Công nghệ cao để hoạt động phạm tội

Kính gửi:

- Trưởng các ban, phòng, ngành, đoàn thể cấp huyện;
- Hiệu trưởng các trường học;
- Chủ tịch UBND 33 xã, thị trấn.

Trong những năm qua, với sự phát triển mạnh mẽ của công nghệ thông tin và truyền thông, nhất là sự phát triển đa dạng của các mạng xã hội, thương mại điện tử, thanh toán trực tuyến, ứng dụng công nghệ, mạng internet ngày càng nhiều... đã tạo thuận lợi cho người dân, doanh nghiệp trong kinh doanh, trao đổi thông tin, mở rộng thị trường, kết nối, giao lưu.... Bên cạnh đó, một số loại tội phạm đã lợi dụng sự phát triển khoa học công nghệ để thực hiện các hành vi phạm tội, với phương thức tinh vi, phức tạp, phạm vi hoạt động rộng kể cả trong nước và ở nước ngoài, liên quan đến nhiều thành phần trong xã hội, đối tượng phạm tội có am hiểu về công nghệ thông tin, có nhiều “chiêu bài” để che đậy hành vi phạm tội và luôn dùng thủ đoạn đối phó, tránh sự phát hiện của cơ quan chức năng. Thời gian qua, trên địa bàn cả nước nói chung, địa bàn huyện Đô Lương nói riêng, tội phạm sử dụng công nghệ cao hoạt động ngày càng nguy hiểm, với thủ đoạn ngày càng phức tạp, khó lường. Trong đó việc ứng dụng công nghệ cao ngày càng nhiều, gây khó khăn cho lực lượng Công an trong phát hiện, đấu tranh, ngăn chặn.

Để nâng cao hiệu quả công tác đấu tranh phòng, chống tội phạm nói chung và tội phạm sử dụng Công nghệ cao nói riêng, góp phần đảm bảo An ninh trật tự trên địa bàn, UBND huyện Đô Lương thông báo một số phương thức, thủ đoạn lợi dụng không gian mạng nhằm chiếm đoạt tài sản để các cơ quan, đơn vị, chính quyền các xã, thị trấn và người dân trên địa bàn cảnh giác và có biện pháp đấu tranh phù hợp, cụ thể:

1. Thủ đoạn tuyên cộng tác viên mua bán hàng để lừa đảo chiếm đoạt tài sản:

Ban đầu, các đối tượng sử dụng tài khoản mạng xã hội "ảo" đăng bài chạy quảng cáo trên các trang mạng xã hội với những nội dung "tuyên cộng tác viên mua bán hàng trên các sàn thương mại điện tử Shopee, Lazada, Tiki..." Mỗi lần mua hàng, các “cộng tác viên bán hàng” sẽ được hoàn trả lại tiền cộng thêm tiền “hoa hồng” từ 10-20% giá trị đơn hàng. Sau khi bị hại nhận làm “cộng tác viên mua bán

hang", đối tượng sẽ gửi một đường link sản phẩm thật trên các sàn thương mại điện tử như Sendo, Shopee, Lazada... yêu cầu tạo đơn hàng và thanh toán, sau đó "hệ thống" sẽ hoàn tiền, kèm theo hoa hồng.

Đối với những đơn hàng giá trị nhỏ đầu tiên, bị hại sẽ được thanh toán kèm hoa hồng như đã hứa đầy đủ nhằm tạo lòng tin và đánh vào lòng tham, thấy việc kiếm tiền quá dễ dàng. Sau khi có được lòng tin của bị hại, những lần tiếp theo, với số lượng đơn hàng lớn hơn, số tiền lớn hơn, các đối tượng lừa đảo đưa ra nhiều lý do như cú pháp soạn tin bị sai, hệ thống bị lỗi... để không trả tiền.

Khi đó, bị hại muốn nhận lại tiền thì chuyển khoản thêm tiền cho đơn hàng, nếu không sẽ bị mất toàn bộ tiền trước đó. Bị hại với tâm lý muốn nhận lại tiền, lại tin vào lời hứa số tiền chuyển vào sẽ được hoàn trả nên liên tục chuyển tiền cho các đối tượng cho đến khi không còn khả năng chi trả, phát hiện đã bị lừa thì sẽ bị các đối tượng chặn liên lạc và chiếm đoạt.

2. Thủ đoạn lừa đảo qua phương thức kinh doanh “tiền ảo” (*tiền điện tử, tiền mã hóa, tiền kỹ thuật số...*).

Thời gian qua, làn sóng đầu tư tiền ảo đang dâng cao, một số đối tượng lợi dụng hoạt động kinh doanh tiền ảo để lừa đảo chiếm đoạt tài sản. Với chiêu thức kêu gọi góp vốn đầu tư kinh doanh tiền ảo, các đối tượng đứng ra lập các công ty, trang web, sàn giao dịch tiền ảo và đưa ra các khoản lợi nhuận, hoa hồng, trả thưởng, lãi suất lớn làm “mồi nhử” để dụ dỗ, lôi kéo số lượng lớn các nhà đầu tư tham gia góp vốn vào các dự án “ảo” (như ‘áp trứng’, “nuôi heo đất”, “nuôi bò online”, các sàn vàng, sàn chứng khoán phái sinh quốc tế, ngoại hối – “forex”...), đầu tư vào các đồng tiền ảo như Bitcoin, Bitconnect... Nhằm huy động mọi người tham gia, các đối tượng còn tổ chức nhiều buổi hội thảo, thuê in ấn, phát hành tài liệu; chỉ đạo người vận hành website đăng bài liên tục về hình ảnh của công ty về hàng trăm dự án với lợi nhuận cực lớn để thu hút đầu tư. Để mọi người tin tưởng, các đối tượng đưa các nhà đầu tư đi tham quan, du lịch ở các điểm du lịch và tặng điện thoại, vàng miễn phí cho người tham gia. Số tiền thu được của các nhà đầu tư, các đối tượng sử dụng một phần để trả lãi cho những người tham gia trước đến kỳ trả lãi; một phần các đối tượng trả phần trăm hoa hồng cho các chân rết của mình; một phần chi cho các hoạt động tham quan du lịch, tặng quà; số còn lại, các đối tượng cầm đầu chia nhau. Tuy nhiên, khi đến hạn các nhà đầu tư muốn rút tiền gốc thì các đối tượng không cho rút mà đưa ra nhiều lý do và nếu ai muốn rút thì phải tham gia hoặc mời thêm người khác tham gia với mã bằng hoặc cao hơn so với mã mà người đó muốn rút, còn nếu không rút mà để lại thì sẽ được nhân đôi số tiền đã tham gia... Khi đã huy động được nhiều người đầu tư vào thì các đối tượng bỏ trốn, hoặc đánh sập trang web nhằm chiếm đoạt tài sản.

Một hình thức khác là lừa đảo thông qua sàn giao dịch tiền ảo, về phương thức hoạt động, khi đầu tư người dân phải sử dụng tiền thật để mua đồng tiền ảo, sau đó nạp tiền ảo này vào tài khoản của công ty sở hữu sàn giao dịch để mua tiền ảo nội bộ với các tên gọi khác nhau như “gem”, “xu”, “kim cương”, “thiên kim”,... Sau khi số lượng tiền ảo nạp vào đủ lớn, đối tượng đứng sau các sàn giao dịch sẽ đánh sập sàn hoặc đưa giá trị tiền ảo nội bộ (gem, xu, kim cương,...) tụt dốc và chiếm đoạt toàn bộ số tiền mà khách hàng đã bỏ ra để mua tiền ảo nội bộ.

Ngoài ra, các đối tượng có lừa đảo thông qua các sàn giao dịch quyền chọn nhị phân. Các sàn giao dịch này thường do một nhóm đối tượng ẩn danh tổ chức hoạt động, không có đăng ký kinh doanh, không có trụ sở tại Việt Nam hay người đứng đầu cụ thể và cũng không kinh doanh các sản phẩm mà hình thức đầu tư tài chính, giao dịch mà người mua sẽ đưa ra dự đoán xu hướng tăng hoặc giảm của các loại tài sản như hàng hóa, tiền tệ, cổ phiếu, chỉ số tại thời điểm dự đoán. “*Mua - Bán*”, “*Lên - Xuống*” hay “*Xanh - Đỏ*” là các lệnh dự đoán về các cặp tiền ảo; người tham gia có khoảng thời gian nhất định để lựa chọn và có cơ hội nhận về đến 95% tiền đặt cược chơi là chắc thắng. Sức hấp dẫn từ lời mời, lãi suất cao khó cưỡng đã thôi thúc hàng nghìn người tham gia.

Các đối tượng tự vẽ ra với những lời giới thiệu mỹ miều “ứng dụng thuật toán ma trận thông minh” vận hành theo “công nghệ Blockchain” để đánh lừa người chơi, thu hút các đối tượng người tham gia mới từ các vùng nông thôn, người lớn tuổi, người không biết về công nghệ tài chính. Chúng còn tạo ra một đội ngũ “chim mồi” gọi là đội ngũ chuyên gia đọc lệnh, thường xuyên đăng ảnh nhận lãi khủng, mua nhà, được xe, ăn chơi sang chảnh thì cũng là những sinh viên nghèo, người lao động phổ thông không bằng cấp.

Tuy nhiên, thực tế các đối tượng sử dụng kỹ thuật để can thiệp vào hệ thống xử lý lệnh giao dịch, điều khiển các tài khoản của người chơi, nhằm mục đích chiếm đoạt tài sản của các nhà đầu tư tham gia vào các sàn giao dịch.

Hoạt động của các tổ chức, công ty kinh doanh, giao dịch “tiền ảo”, huy động đầu tư kiểu đa cấp nêu trên ở nước ta đều không được cơ quan Nhà nước có thẩm quyền cấp phép hoạt động. Việc người dân tham gia kinh doanh “tiền ảo”, lôi kéo, dụ dỗ người khác tham gia kinh doanh, đầu tư, huy động vốn đa cấp... là tiếp tay cho hoạt động tội phạm.

3. Thủ đoạn mạo danh cán bộ Công an, Viện kiểm sát, Tòa án gọi điện lừa đảo chiếm đoạt tài sản

Lợi dụng tâm lý lo sợ liên quan đến các hành vi vi phạm pháp luật của người dân, các đối tượng lừa đảo giả danh nhân viên bưu điện, ngân hàng, cán bộ các cơ

quan Tư pháp (Cơ quan Công an, Viện kiểm sát, Tòa án) gọi điện cho người dân để lừa đảo chiếm đoạt tài sản. Cụ thể:

Đầu tiên, chúng giả danh nhân viên bưu điện hoặc nhân viên ngân hàng gọi điện cho nạn nhân (thường chúng sẽ gọi vào một số ngẫu nhiên) thông báo nội dung: “Quý khách đang bị nhà mạng kiện vì nợ số tiền cước hàng chục triệu đồng”, “Quý khách đang bị ngân hàng kiện vì khoản vay quá hạn” hoặc “Có một gói bưu kiện gửi cho quý khách, bưu kiện này đang bị cơ quan Công an giữ vì có hàng cấm bên trong”... Khi nạn nhân tỏ vẻ nghi ngờ, chúng hỏi lại nạn nhân “Có phải quý khách đã từng làm mất hoặc đã từng cho ai mượn Chứng minh nhân dân không? Nếu đúng thì có thể bọn tội phạm đã sử dụng Chứng minh nhân dân của quý khách để đăng ký thuê bao di động, đăng ký tài khoản ngân hàng... để phục vụ cho các hành vi phạm tội”.

Sau khi thấy nạn nhân có dấu hiệu lo lắng, hoang mang, chúng yêu cầu nạn nhân cung cấp thông tin cá nhân (họ tên, ngày sinh, số chứng minh nhân dân, nghề nghiệp, chỗ ở...) để được hỗ trợ giải quyết. Sau khi có thông tin cá nhân của nạn nhân, chúng nói sẽ giúp chuyển máy sang cơ quan Công an để được giải đáp cụ thể hơn.

Nhận thấy nạn nhân lo sợ, đối tượng giả danh cán bộ Công an liên tục “khủng bố” tinh thần họ (chúng yêu cầu nạn nhân phải liên tục phải giữ máy, mang tai nghe và bí mật với mọi người về cuộc điện thoại này), chúng nói rằng nạn nhân có liên quan đến đường dây tội phạm ma túy, rửa tiền xuyên quốc gia. Yêu cầu nạn nhân phải trình diện cơ quan Công an hoặc trong ngày sẽ có cán bộ Công an đến khám xét và ra lệnh bắt. Để cho nạn nhân tin hơn vào kịch bản lừa đảo của chúng, các đối tượng lừa đảo còn gửi hình ảnh Lệnh bắt bị can để tạm giam, Giấy triệu tập... qua mạng xã hội Zalo, Facebook... cho nạn nhân. Hầu hết nạn nhân khi thấy thông tin cá nhân của mình trong Lệnh bắt, giấy triệu tập, họ đều trở nên hoảng loạn (họ quên mất là họ đã cung cấp thông tin cá nhân của mình cho đối tượng giả danh là nhân viên bưu điện, ngân hàng trước đó).

Khi nạn nhân hoảng loạn, chúng yêu cầu nạn nhân cung cấp cho chúng thông tin về các khoản tiền gửi ngân hàng, yêu cầu họ rút hết những khoản tiền đó và chuyển cho cơ quan Công an để xác minh xem số tiền đó có liên quan đến hoạt động phạm tội hay không, nếu quá trình xác minh không liên quan thì sẽ trả lại. Sau khi nạn nhân chuyển tiền vào tài khoản của các đối tượng lừa đảo, chúng sẽ chặn mọi liên lạc với nạn nhân và chiếm đoạt toàn bộ số tiền mà nạn nhân đã gửi.

Yếu tố công nghệ cao chủ yếu biểu hiện trên các phương diện: sử dụng và gia tăng các hoạt động phạm tội trên các nền tảng mạng xã hội, website, sàn thương mại

điện tử có máy chủ đăng ký địa chỉ hoạt động, địa chỉ IP truy cập tại nước ngoài; Sử dụng các số điện thoại, tài khoản mạng xã hội, tài khoản ngân hàng ảo, sim rác; Lợi dụng giao thức truyền giọng nói qua mạng Internet VOIP... gây khó khăn cho công tác truy vết, xác minh, xử lý của lực lượng Công an.

Dáng chú ý, nhiều loại tội phạm truyền thống đang có xu hướng chuyển sang sử dụng công nghệ cao để hoạt động phạm tội như trộm cắp, lừa đảo, tống tiền, đánh bạc, cá độ bóng đá, mại dâm, buôn bán hàng cấm, tán phát văn hóa phẩm đồi trụy, rửa tiền.

Các đối tượng thường xuyên sử dụng chung một phương thức nhưng thay đổi rất nhiều tên gọi, hình thức thể hiện nên dù đã thường xuyên được cảnh báo nhưng vẫn có rất nhiều người dễ dàng tin theo dẫn đến bị lừa. Nguyên nhân chủ yếu là do sự thiếu hiểu biết pháp luật, nhẹ dạ, cả tin, một số trường hợp do lòng tham nên đa số những người bị hại đều tự nguyện tham gia, che giấu, hoặc thậm chí lôi kéo người thân tham gia, e ngại hoặc không dám trình báo lên Cơ quan Công an. Đặc biệt, các trường hợp lừa đảo thông qua “vỏ bọc” sàn giao dịch thương mại điện tử, do đã giấu giếm người thân để tham gia, hi vọng có thể làm giàu và “đặt cược” vào đó số tiền rất lớn nên đa số người bị hại không dám trình báo hoặc trình báo cho Cơ quan Công an quá muộn, khi các sàn giao dịch này đã bị đánh sập một thời gian dài dẫn đến không còn dấu vết hoạt động, dữ liệu liên quan trên hệ thống để tìm ra hành vi, dấu hiệu phạm tội.

Trước tình hình trên, UBND huyện Đô Lương yêu cầu thủ trưởng các cơ quan, ban, ngành, đoàn thể; hiệu trưởng các trường học; UBND 33 xã, thị trấn thực hiện tốt một số nội dung sau:

1. Thủ trưởng các cơ quan, ban, ngành, đoàn thể; hiệu trưởng các trường học quán triệt phương thức, thủ đoạn hoạt động phạm tội nêu trên đến toàn bộ cán bộ, học sinh để chủ động phòng ngừa và tuyên truyền phương thức, thủ đoạn đến những người thân trong gia đình cán bộ, học sinh.

2. Tuyên truyền, phổ biến rộng rãi trên các phương tiện thông tin đại chúng các phương thức, thủ đoạn hoạt động phạm tội nêu trên để người dân trên địa bàn nắm rõ phương thức, thủ đoạn, góp phần nâng cao nhận thức cho quần chúng nhân dân trong công tác phòng, chống tội phạm lừa đảo trên không gian mạng.

3. Hướng dẫn người dân các biện pháp phòng tránh, cụ thể như sau:

- Cần nâng cao cảnh giác trước các loại hình hoạt động tương tự, tìm hiểu kỹ lưỡng các hoạt động kiếm tiền trên không gian mạng, tránh bị kẻ gian lợi dụng chiếm đoạt tài sản.

- Khi thấy người thân, bạn bè tham gia các hoạt động trên thì cần tìm hiểu, ngăn cản không cho họ tiếp tục thực hiện, đồng thời thông báo ngay với cơ quan Công an để có biện pháp ngăn chặn kịp thời.

- Khi có nhu cầu vay vốn, cần tìm hiểu rõ lãi suất khi vay và trực tiếp đến các tổ chức tín dụng, ngân hàng uy tín để được hỗ trợ. Nếu đã lỡ vay tiền với lãi suất cao nên trình báo đến cơ quan chức năng để được hướng dẫn biện pháp giải quyết kịp thời, tránh bị lún sâu vào vòng xoáy của tín dụng đen.

- Theo quy định của pháp luật Tố tụng hình sự, các cơ quan tiến hành các hoạt động tố tụng (Cơ quan Công an, Viện kiểm sát, Tòa án) khi ra các quyết định, lệnh, triệu tập, mời làm việc với người nào thì phải gặp trực tiếp người đó, trong nhiều trường hợp phải có người chứng kiến. Vì vậy, không nên tin vào những cuộc điện thoại gọi điện để triệu tập, mời làm việc hoặc gửi các văn bản tố tụng hình sự qua mạng xã hội.

- Khi thấy người thân, bạn bè nghe điện thoại liên tục trong tình trạng hoảng hốt, nếu thấy họ đến ngân hàng nộp tiền vào các tài khoản lạ thì cần tìm hiểu, ngăn cản không cho họ chuyển tiền, đồng thời thông báo ngay với cơ quan Công an để có biện pháp ngăn chặn kịp thời.

3. Khi phát hiện những dấu hiệu nghi vấn như đã nêu trên, đề nghị nhanh chóng trình báo cơ quan Công an gần nhất hoặc qua **số điện thoại 02383.871.113** Trực ban Công an huyện Đô Lương, tỉnh Nghệ An để hướng dẫn, giải quyết.

Nhận được Công văn, yêu cầu thủ trưởng các cơ quan, ban, ngành, đoàn thể; hiệu trưởng các trường học; UBND 33 xã, thị trấn triển khai thực hiện nghiêm túc./.

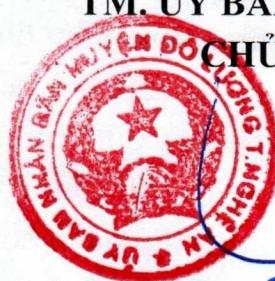
Chú

Nơi nhận:

- Như kính gửi (để thực hiện);
- Lưu VT (CAH).

TM. ỦY BAN NHÂN DÂN

CHỦ TỊCH

Hoàng Văn Hiệp